

STRATEGIK BOSHQARUV HISOBIDA BIZNES JARAYONLARINING SAMARADORLIGINI BAHOLASH KO‘RSATKICHLARINI MUVOFIQLASHTIRISH USULLARI

Abdusalomova Nodira Baxodirovna

TDIU “Buxgalteriya hisobi” kafedrası mudiri, i.f.d., professor

Email: n.abdusalomova@tsue.uz

ORCID: 0000-0001-5958-6964

DOI: https://doi.org/10.55439/EIT/vol13_iss2/655

Annotatsiya

Ushbu maqolada biznes jarayonlari samaradorligini baholashda kompaniyaga faoliyatni optimallashtirish va raqobatbardoshlikni oshirish imkonini beruvchi boshqaruv vositalari yoritilgan. Maqolada strategik boshqaruv hisobida biznes jarayonlari samaradorligini baholash bilan birlashtirishga imkon beruvchi usullar va yondashuvlar muhokama qilingan. Operatsion samaradorlik va strategik yo‘nalish o‘rtasidagi sinergiyaga erishishga qaratilgan baholash usullari batafsil ko‘rib chiqilgan bo‘lib, ushbu usullarni qo‘llash orqali kompaniyalar o‘zlarining tashkiliy tuzilmalarini yaxshilashlari, mehnat unumdorligini oshirishlari va tashqi muhit o‘zgarishlariga moslashishlari mumkin.

Kalit so‘zlar: samaradorlikni baholash, biznes jarayonlari, strategik menejment, muvozanatli ko‘rsatkichlar kartasi, asosiy ko‘rsatkichlar, jarayon tahlili, strategik maqsadlar, samaradorlikni optimallashtirish, raqobatbardoshlik, samaradorlikni boshqarish.

МЕТОДИКА ГАРМОНИЗАЦИИ ПОКАЗАТЕЛЕЙ ОЦЕНКИ ЭФФЕКТИВНОСТИ БИЗНЕС-ПРОЦЕССОВ ПРИ ИЗМЕРЕНИИ СТРАТЕГИЧЕСКОГО УПРАВЛЕНИЯ

Аннотация

В статье рассматриваются инструменты управления, которые позволяют компании оптимизировать деятельность и повысить конкурентоспособность за счет оценки эффективности бизнес-процессов. В статье рассматриваются методы и подходы, позволяющие объединить стратегический управленческий учет с оценкой эффективности бизнес-процессов. Подробно рассмотрены методы оценки, направленные на достижение синергии между операционной эффективностью и стратегическим направлением. Применяя эти методы, компании могут совершенствовать свои организационные структуры, повышать производительность труда и адаптироваться к изменениям внешней среды.

Ключевые слова: оценка эффективности, бизнес-процессы, стратегическое управление, сбалансированная система показателей, ключевые показатели эффективности, анализ процессов, стратегические цели, оптимизация эффективности, конкурентоспособность, управление эффективностью.

METHODS OF HARMONIZING INDICATORS OF ASSESSING THE EFFICIENCY OF BUSINESS PROCESSES IN THE MEASUREMENT OF STRATEGIC MANAGEMENT

Abstract

The article discusses management tools that allow a company to optimize its operations and increase its competitiveness by assessing the effectiveness of business processes. The article discusses methods and approaches that allow combining strategic management accounting with the assessment of business process effectiveness. The article examines in detail the assessment methods aimed at achieving synergy between operational effectiveness and strategic direction. By applying these methods, companies can improve their organizational structures, increase labor productivity, and adapt to changes in the external environment.

Keywords: performance assessment, business processes, strategic management, balanced scorecard, key performance indicators, process analysis, strategic goals, performance optimization, competitiveness, performance management.

Kirish

Zamonaviy korxonalar bozorning beqarorligi, texnologiyaning tez o'zgarishi va mijozlar talablarining ortishi kabi bir qator muammolarga duch kelmoqda. Kuchli raqobat sharoitida tashkilotning biznes jarayonlarini samarali boshqarish qobiliyati muvaffaqiyatning hal qiluvchi omiliga aylanadi. Biznes jarayonlarining natijalari kompaniyaning strategik maqsadlariga mos kelishini ta'minlash eng muhim vazifalardan biridir. Buning uchun biznes-jarayonlarning samaradorlik ko'rsatkichlarini strategik boshqaruv hisobi maqsadlari bilan solishtirish imkonini beradigan metodologiyani ishlab chiqish zarur.

Ta'kidlash kerakki, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2023 yil 11 sentyabrdagi “O'zbekiston - 2030” strategiyasi to'g'risidagi PF-158-sonli Farmonining¹ 1-ilovasida mahalliy xomashyo bazasidan samarali foydalanish va ilg'or texnologiyalarga asoslangan sanoatni rivojlantirish vazifasi qo'yilgan. Ushbu vazifalar ijrosini ta'minlash esa, sanoat oldiga mahalliy xomashyodan samarali foydalanishning yangi usullarini izlashni taqozo etmoqda, bu esa globallashuv va import materiallariga qaramlikni kamaytirish zarurati sharoitida muhim ahamiyat kasb etmoqda. Shu bilan birga, ishlab chiqarishga ilg'or texnologiyalarning joriy etilishi raqobatbardoshlikni oshirish, biznes jarayonlarini optimallashtirish va barqaror rivojlanishni ta'minlash imkonini bermoqda.

Muvaffaqiyatga erishishning asosiy omillaridan biri ishlab chiqarish jarayonlarini samarali boshqarishdir, bunga strategik boshqaruv hisobiga kompleks yondashuvlarni amalga oshirishdan turib mumkin emas. Ushbu yondashuvlarning uyg'unlashuvi korxonaning nafaqat operativ, balki strategik samaradorligini ham oshiradi, bu esa, o'z navbatida, mahalliy xomashyo va ilg'or texnologiyalarga asoslangan sanoatni rivojlantirishga xizmat qiladi.

Tadqiqotning dolzarbligi uzoq muddatli va barqaror natijalarga erishishni ta'minlash uchun strategik boshqaruv hisobi yondashuvlarini biznes-jarayonlarning samaradorligini baholash bilan birlashtirish zarurati bilan belgilanadi.

Mavzuga oid adabiyotlar tahlili

Bugungi kunda biznes jarayonlarining samaradorligini baholashning ko'plab yondashuvlari mavjud. Bu usullar operatsion faoliyatni optimallashtirishga qaratilgan. Eng mashhur yondashuvlardan biri rentabellik, daromad va boshqa iqtisodiy ko'rsatkichlar kabi moliyaviy natijalar ko'rsatkichlari orqali baholash usulidir. Biroq, so'nggi yillarda ushbu

¹ O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2023 yil 11 sentyabrdagi “O'zbekiston - 2030” strategiyasi to'g'risidagi PF-158-sonli Farmoni. <https://lex.uz/ru/docs/6600413>.

ko'rsatkichlarni tashkilotning strategik maqsadlari bilan birlashtirishga katta qiziqish paydo bo'la, bu esa yanada kengroq yondashuvni talab qiladi.

Adabiyotda biznes jarayonlari negizida strategik bosqaruv hisobiga e'tibor qaratiladigan bir qancha yo'nalishlar aniqlangan. Ular orasida biz maqsadlar bo'yicha boshqarish usullari, muvozanatlashtirilgan ko'rsatkichlar tizimi asosidagi yondashuvlar, shuningdek, strategik sifat menejmentiga bag'ishlangan ishlarni ajratib ko'rsatishimiz mumkin. Xususan, balanslashgan ko'rsatkichlar tizimi moliyaviy va nomoliyaviy natijalarni kuzatish imkonini beruvchi integratsiyalashgan yondashuvni taklif etadi, bu biznes jarayonlari va strategiyani bog'lash uchun muhimdir.

Biznes jarayonlari xarajatlar, daromadlar, ishlab chiqarish hajmlari va boshqa asosiy ko'rsatkichlar haqidagi ma'lumotlar qanday to'planishini belgilaydi. Biznes jarayonlari ushbu ma'lumotlarni qayta ishlash, ularning aniqligi va dolzarbligini ta'minlash tartib-qoidalarini belgilaydilar².

Strategic boshqaruv hisobidagi biznes jarayonlari kompaniyani samarali boshqarish uchun asosdir. Ularni optimallashtirish boshqaruv axboroti sifatini yaxshilash, qarorlar qabul qilishni tezlashtirish va kompaniya faoliyati ustidan nazoratni yaxshilash imkonini beradi³.

Boshqaruv hisobi strategik maqsadlarning moliyaviy asoslanishini, ularning amalga oshirilishi va kompaniya qiymatiga ta'sirini baholashni ta'minlaydi. Biznes jarayonlari strategik maqsadlarga erishishni aks ettiruvchi asosiy samaradorlik ko'rsatkichlarini (KPI) ishlab chiqishni o'z ichiga oladi.⁴

Yuqoridagi olimlarni qarashlari asosida aytishimiz mumkinki, boshqaruv hisobi strategiyani amalga oshirish uchun zarur bo'lgan moliyaviy prognozlar, byudjetlar va investitsiya rejalarini ishlab chiqishda ishtirok etadi. Biznes jarayonlari tahlili, risklarni baholash va strategik qarorlarning moliyaviy oqibatlarini modellashtirishni o'z ichiga oladi.

Tadqiqot metodologiyasi

Strategik boshqaruvni hisobga olgan holda biznes jarayonlari samaradorligini baholash ko'rsatkichlarini taqqoslash metodologiyasini ishlab chiqish uchun tahlil, miqdoriy tahlil va strategik rejalashtirish elementlarini o'z ichiga olgan kombinatsiyalangan yondashuv qo'llanildi. Balanslangan ko'rsatkichlar kartasi kontseptsiyasiga asoslanib, baholashning to'rtta asosiy yo'nalishi aniqlandi: moliyaviy natijalar, mijozlar faoliyati, ichki jarayonlar va o'rganish va rivojlanish.

Metodologiya quyidagi bosqichlarni o'z ichiga oladi: Strategik maqsadlarni aniqlash, (tashqi muhit va tashkilotning ichki holatini tahlil qilish), strategik maqsadlarga mos keladigan asosiy samaradorlik ko'rsatkichlarini (KPI) tanlash, mavjud biznes jarayonlarini tahlil qilish va ularning tanlangan KPI bilan aloqasi, biznes jarayonlarining samaradorligini ularning strategik maqsadlarga ta'sirini hisobga olgan holda baholash, strategik natijalarni yaxshilash uchun biznes jarayonlarini optimallashtirish.

Tahlil va natijalar

² К.А. Беляева. Основные функции и задачи стратегического управленческого учета. Вестник магистратуры. 2019. № 7-1(94). ISSN 2223-4047.

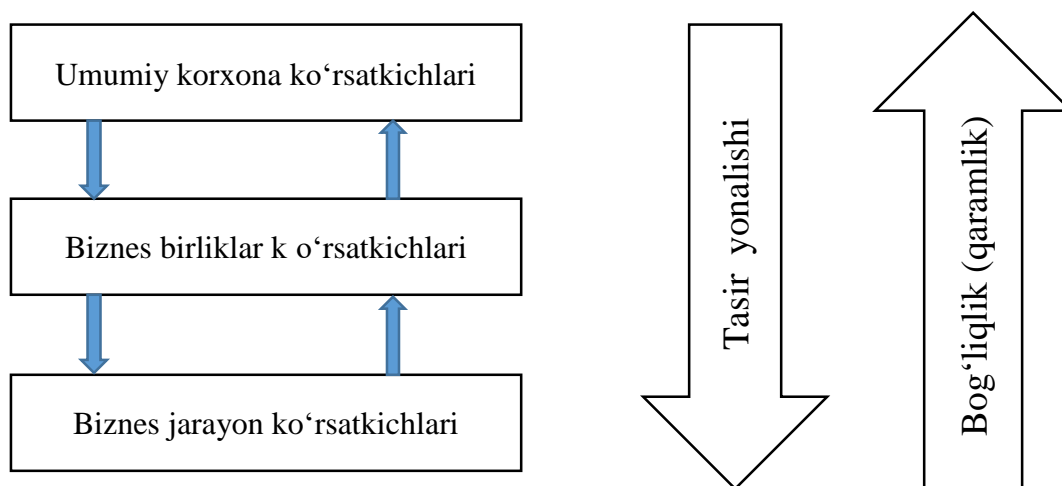
³ Глущенко А. В., Яркова И. В. Стратегический учет : учебник и практикум для вузов / А. В. Глущенко, И. В. Яркова. — Москва : Издательство Юрайт, 2025. — 240 с. — (Высшее образование). — ISBN 978-5-534-05061-5. — Текст : электронный // Образовательная платформа Юрайт [сайт]. — URL: <https://urait.ru/bcode/563836> (дата обращения: 03.04.2025).

⁴ Е.Ю. Воронова. Методы стратегического управленческого учета и стратегия развития компании. Журнал “АУДИТОР” №1-2019. 6 Февраля 2019

Sanoat korxonalari faoliyatining samaradorligini nazorat qilish muammosi boshqaruv hisobi tizimida birinchi o‘rinlardan biriga chiqadi. Korxonalar maqsadlarni belgilash va ularga erishish yo‘llarini ishlab chiqish orqali murakkab integratsiyalashgan faoliyat tuzilmasi barcha bo‘linmalarining biznes jarayonlarini qisqa va uzoq muddatli istiqbolda samarali va oqilona boshqarishni ta‘minlash zaruratiga duch keladi. O‘z navbatida, strategik boshqaruv hisobini korxonada tuzilmasini strategik rivojlantirishga yo‘naltirilgan va amalga oshirilgan xarajatlar, biznes jarayonlarining samaradorligini va oldinga qo‘yilgan maqsadlarga erishish darajasini baholash imkonini beradigan moslashuvchan ko‘rsatkichlar tizimini ishlab chiqishdan iborat bo‘ladi.

Shuningdek, strategik jihatdan korxonaning faoliyati natijalarini baholash tizimli bo‘lishi lozim – ko‘rsatkichlar o‘zaro bog‘langan bo‘lishi, biznes birliklarining strategik vaqt oralig‘idagi faoliyatining butun doirasini qamrab olishi kerak.

Bundan tashqari, ko‘rsatkichlar tizimi umuman korxonada faoliyatini baholash imkonini beradigan global ko‘rsatkichlarni va bir biznes jarayoni, bo‘linma yoki biznes birligining faoliyati bilan limitlangan va tizimning faqat bir qisminigina baholashga imkon beradigan lokal ko‘rsatkichlarni o‘zida mujassam etishi lozim. Shu bilan birga, global ko‘rsatkichlar integral ko‘rsatkichlar hisoblanib, ko‘rsatkichlar ierarxiyasi shaklida tasvirlanishi mumkin bo‘lgan ko‘plab lokal ko‘rsatkichlarni o‘zida birlashtiradi (1-rasm).

1-rasm. Ko‘rsatkichlar ierarxiyasi⁵

Ierarxiyaning tegishli yuqoriroq darajasiga nisbatan qaramlik mavjud, ta‘sir yo‘nalishi esa quyiroqda joylashgan darajalarga ta‘sir ko‘rsatadi. O‘z navbatida biznes birliklarining ko‘rsatkichlariga bog‘liq bo‘lgan alohida biznes jarayonlarining ko‘rsatkichlari eng past darajada joylashgan. Korxonada tuzilmalari va uning biznes birliklari mijozlarning talablarini bajarish uchun zarur bo‘lgan biznes jarayonlariga moslashtirilishi kerak. Biznes birliklarining ko‘rsatkichlari, o‘z navbatida, umuman korxonaning ko‘rsatkichlariga bog‘liq, chunki korxonada o‘z atrofi bilan ko‘p sonli munosabatlarda bo‘lib, turli imkoniyatlardan, masalan, tovar bozorlarining infratuzilmasi, institutsional muhit va hokazolardan foydalanadi.

Bunda, faqat qaror qabul qiluvchi muayyan shaxs uchun ahamiyat kasb etadigan ma‘lumotlarga yaqqol va aniq shaklda aks ettirilishi kerak. Qaror qabul qiluvchi shaxslar

biznes birliklarining ichida ham, tashqarisida ham bo'lishi mumkin. Ayni paytda kompaniya ichida ko'rsatkichlardan yuqori boshqaruvdan tortib to alohida xodimgacha foydalanadi, tashqarida esa ular aktsiyadorlar, kreditorlar va yetkazib beruvchilar uchun axborot maqsadlariga xizmat qiladi.

Shunday qilib, sanoat korxonalarining faoliyatini baholash tizimi uchta ierarxik tuzilgan ko'rsatkichlar guruhidan iborat bo'lishi kerak:

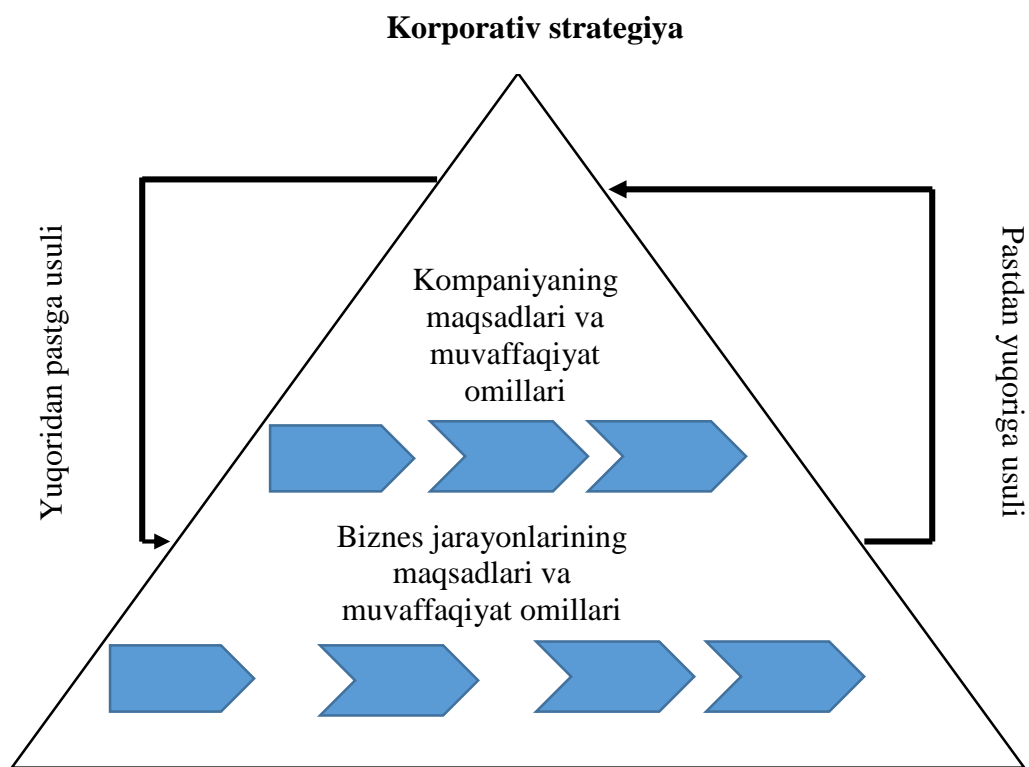
- moliyaviy-iqtisodiy natijalarni va umuman korxrna uchun qiymatni yaratish omillarini aks ettiruvchi nazorat ko'rsatkichlari, bu barcha biznes birliklari va korxonalar uchun dolzarb bo'lgan faoliyat yo'nalishlari (masalan, ishlab chiqarish xarajatlari va xodimlarning bilimi) va korporativ markaz tomonidan qiymatning yaratilishi manbalari (davlat bilan o'zaro munosabat va yangi mahsulotlarni ishlab chiqish) bo'lishi mumkin;

- asosiy moliyaviy-iqtisodiy natijalar va biznes birligining qiymatini yaratish omillarini aks ettiruvchi nazorat ko'rsatkichlari. Biznes birliklarining qiymatini yaratish omillari mijozlar talablarini qondirish, korporativ markaz tomonidan qo'yiladigan cheklovlarga rioya qilish va biznes birligidagi biznes jarayonlarini tashkil etishning o'ziga xos xususiyatlari (shu jumladan biznes birligiga kiruvchi korxonalar) bilan bog'liq bo'lishi mumkin;

- biznes jarayonining asosiy moliyaviy-iqtisodiy natijalarini va ularga erishish omillarini aks ettiruvchi nazorat ko'rsatkichlari. Omillar korporativ markaz, biznes birliklarining talablari va ishlab chiqarishda biznes jarayonlarini tashkil etishning o'ziga xos xususiyatlari bilan bog'liq bo'lishi mumkin.

Shu bilan birga, ko'rsatkichlar tizimini ishlab chiqish pastdan yuqoriga (tezkor maqsadlarni hisobga olgan holda) hamda yuqoridan pastga (aktsiyadorlar va xolding biznes birliklarining boshqaruvi tomonidan tasdiqlangan maqsadlardan boshlab) amalga oshirilishi mumkin. Yuqoridan pastga yondashuvi tanlangan taqdirda ko'rsatkichlarni ishlab chiqish mijozlar ehtiyojini qondirish, mijozlarning sodiqligi, foyda, rivojlanish istiqbollari kabi ko'rsatkichlardan boshlanadi. Buning uchun biznes maqsadlari biznes jarayonlarining maqsadlari bilan chambarchas bog'liq bo'lishi kerak, bu esa jarayon darajasida o'ziga xos o'zini o'zi nazorat qilishga aylanadi (2-rasm).

Kompaniyaning har bir biznes jarayoni bo'yicha maqsadlari va muvaffaqiyat omillari mantiqiy ketma-ketlikka bog'lanadi. Har qanday korxonada muvaffaqiyatining muhim omillari sifatida strategik rejalashtirish doirasida biznesga va biznesdagi muvaffaqiyatga katta ta'sir ko'rsatadigan kam sonli xususiyatlardan foydalaniladi.

2-rasm. «Yuqoridan pastga» va «pastdan yuqoriga» usulining tasnifi⁶

Turli biznes bo'linmalarining muvaffaqiyatiga kompaniyaning faoliyatiga ta'sir ko'rsatuvchi ichki va tashqi sharoitlarga bog'li bo'lgan turli omillar ta'sir ko'rsatadi. Muvaffaqiyatning har bir muhim omili uchun omilning xususiyatlarini aniqlashga yordam berishi mumkin bo'lgan tegishli ko'rsatkichlar belgilanishi kerak. O'ta muhim omillarni cheklash yo'li bilan kamroq ta'sirga ega ko'rsatkichlarning keng doirasini hisobga olmaganda, ko'rsatkichlarning tanlangan soni ustidan nazoratga erishish mumkin.

Shunday qilib, ko'rsatkichlar tizimi kundalik faoliyatdagi biznes jarayonlarining joriy va avvalgi holatlarini aniqlash uchun nazorat vositasi rolini bajarish barobarida korxonaning uzoq muddatli maqsadlari bilan bog'liqlikni aniqlashga yordam beradi. Zarur shart-sharoit – bu xodimlarga korporativ maqsadlarni muntazam ravishda yetkazish, shuningdek, xodimlarning shaxsiy maqsadlarini korxonaning maqsadlari bilan o'zaro bog'liqlikda tushunishdir. Shuningdek, quyi jarayon darajasida, ayniqsa strategik muhim jarayonlar uchun maqsadli vazifalarni hal etishda ishtirok etadigan alohida biznes sohalarining strategik maqsadlarini ham hisobga olish zarur.

«Pastdan yuqoriga» yondashuv biznes jarayonlarining maqsadlari va ko'rsatkichlari o'rtasida to'g'ridan-to'g'ri bog'liqlikni o'rnatgan holda biznes jarayonining tezkor maqsadlarini baholash ko'rsatkichlarini ishlab chiqish uchun qo'llanilishi mumkin. Muayyan maqsadlar bevosita biznes jarayonlarining egalari bilan kelishilishi lozim. Yangi maqsadlar ichki yoki tashqi mijozlarning ehtiyojlarini hisobga olgan holda belgilanishi mumkin va ularning talablariga zid kelishi mumkin emas.

Ko'rsatkichlarni aniqlashda jalb etilishi lozim bo'lgan barcha manfaatdor sheriklar va ichki mijozlarning manfaatlarini hisobga olish zarur, bu mijozning biznes jarayoniga bo'lgan barcha talablarini hisobga olish imkonini beradi. Biznes jarayonining muayyan maqsadli

ko'rsatkichi o'z barqarorligini saqlab qolishi kerak.

Shu munosabat bilan ko'rsatkichlar, bir tomondan, boshqaruv qarorlarining muqobil variantni tanlash zarur bo'lgan doirasini taklif qiladi, ikkinchi tomondan, korxonalar turli birliklarining muvofiqlashtirilgan, belgilangan maqsadlariga qaratilgan harakatlariga sabab bo'ladi.

Ko'rsatkichlarni muvofiqlashtirish funksiyasining predmeti – bu qarorlar va harakatlarni umumiy maqsadga yo'naltirish hisoblanadi. Buning uchun belgilangan ko'rsatkichlar ko'rsatkichlar tizimiga shunday birlashtiriladiki, bunda umumiy maqsadga, masalan, korxonaning maqsadlariga erishishga qaratilgan alohida qarorlarning muvofiqlashtirilishi yuz beradi. Binobarin, ko'rsatkichlar tizimlarini korxonaning ierarxik tashkiliy tuzilmasiga, shuningdek qarorlar qabul qilish vakolatlarining taqsimlanishiga muvofiq tashkiliy tuzilmalarga yo'naltirish zarur.

Mantiqiy o'zaro bog'liqliklar ta'riflar yoki matematik transformatsiyalarga asoslanadi. Empirik aloqalar ishlab chiqarish voqeligi sharoitlaridan kelib chiqadi va ikkita qiymatning bog'liqligini aks ettirgan holda deterministik yoki ehtimollik xususiyatiga ega bo'lishi mumkin. Ierarxik o'zaro bog'liqliklar predmetli va sub'ektiv bo'lishi mumkin bo'lgan ko'rsatkichlar bo'ysunuvchanligining natijasi hisoblanadi. Predmetli munosabatlarida, masalan, oylik tushum haftalik tushumdan yuqori bo'ladi. Subektiv baholashda esa muhim asosiy ko'rsatkichlarni va kamroq muhim ikkilamchi ko'rsatkichlarni keltirib chiqargan holda afzal ko'rishlar munosabatlari ifodalanadi.

Shuningdek, ko'rsatkichlarni tanlash va kelishishda biznes jarayonlarining kompleksligi va dinamikasi ta'siri omillaridan kelib chiqish lozim. Murakkab integratsiyalashgan tuzilmalarda biznes jarayonlarining turli tuzilmalari uchraydi, shuning uchun biznes jarayonlari samaradorligini baholash ko'rsatkichlari tizimini qat'iy belgilab bo'lmaydi, lekin e'tiborga olinishi kerak bo'lgan tegishli ta'sir etish omillariga ega.

Xulosa

Xulosa qilib aytganda, biznes-jarayonlar samaradorligini baholash boshqaruv qarorlarini asosli qabul qilish uchun asosdir. Biroq, uzoq muddatli muvaffaqiyatni ta'minlash uchun nafaqat jarayonlarning hozirgi holatini, balki ularning tashkilotning umumiy strategik yo'nalishiga mos kelishini ham hisobga olish kerak. Strategik boshqaruv hisobi samaradorlikni oshirish uchun harakatlarni yo'naltirish kerak bo'lgan ustuvor yo'nalishlarni aniqlash imkonini beradi.

Biznes jarayonlari samaradorligini baholash usullaridan eng mashhur yondashuvlardan biri bu balanslashgan ko'rsatkichlar tizimi modelidan foydalanish bo'lib, u samaradorlik ko'rsatkichlarini kompaniya maqsadlari va strategiyasi bilan bog'lash imkonini beradi. Bundan tashqari, jarayonlarni tahlil qilish, biznes jarayonlarini modellashtirish va samaradorlikni samarali o'lchash imkonini beruvchi asosiy samaradorlik ko'rsatkichlari (KPI) yordamida baholash kabi usullar keng qo'llaniladi.

Dinamik bozorda ishlashni o'lchash usullari moslashuvchan bo'lishi va kompaniyaning strategik yo'nalishidagi o'zgarishlarga tezda moslasha olishi muhimdir. Buning uchun strategiyalar va jarayonlarga o'z vaqtida tuzatishlar kiritish, ularning izchilligini ta'minlash imkonini beruvchi monitoring tizimlari kerak bo'ladi.

Biznes jarayonlari samaradorligini baholashga strategik yondashuvni amalga oshirish bilimlarni boshqarish tizimlarini ishlab chiqish va xodimlarni o'qitish bilan birga bo'lishi kerak. Barcha darajadagi rahbarlar va menejerlar ularning harakatlari kompaniyaning

strategik maqsadlariga erishishga qanday ta'sir qilishini tushunishlari muhimdir.

Natijada, strategik menejmentni hisobga olmasdan turib, biznes jarayonlarining yuqori samaradorligiga erishish mumkin emas. Ushbu ikki elementni birlashtirgan kompaniyalar nafaqat operatsion natijalarni yaxshilashga, balki bozorda raqobatdosh ustunliklarni ta'minlab, uzoq muddatli strategik maqsadlar sari barqaror harakatlanishga qodir.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yhati:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2023 yil 11 sentyabrdagi “O'zbekiston - 2030” strategiyasi to'g'risidagi PF-158-sonli Farmoni. <https://lex.uz/ru/docs/6600413>.

2. К.А. Беляева. Основные функции и задачи стратегического управленческого учета. Вестник магистратуры. 2019. № 7-1(94). ISSN 2223-4047.

3. Глуценко А. В., Яркова И. В. Стратегический учет : учебник и практикум для вузов / А. В. Глуценко, И. В. Яркова. — Москва: Издательство Юрайт, 2025. — 240 с. — (Высшее образование). — ISBN 978-5-534-05061-5. — Текст : электронный // Образовательная платформа Юрайт [сайт]. — URL: <https://urait.ru/bcode/563836> (дата обращения: 03.04.2025).

4. Е.Ю. Воронова. Методы стратегического управленческого учета и стратегия развития компании. Журнал “АУДИТОР” №1-2019. 6 Февраля 2019.